

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm III. Ad nostram.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](#)

& Capitulum justum impedimentum allegarent, & ideo à se institutos Vicarios defendendos esse dicerent, & ne contrà quid attentaretur, ad Sedem Apostolicam appellarent, nihilominus Archiepiscopus processit ad collationem adversus appellationem & ideo Pontif. respondit, Collationes Archi-Episcopi revocandas esse, præterquam si inquisita veritate constiterit, quod Prior & Conventus non justè impediti, sed malitiose (ut v. g. redditus Parochiarum vacantiū ipsimē perciperent;) conferre intermisserint.

- 2 Not. vnic. Etiam contra actum, quem quis posset dicere nullum, appellare quis potest, ne fiat. arg. c. Dil. Cl. 63. h. tit. & docet hic Abb. n. s. v. g. ne Archiepiscopus conferat, cùm conferendi potestate careat, & hoc casu ostendendum est appellanti, collationem factam esse post appellationem, cùm hoc sit fundamentum suæ intentionis, videlicet ut acta post appellationem rescindantur, ita tamen, ut, si in probatione succumbat, seu appareat collationem priùs factam esse, nihilominus agere possit per viam nullitatis, ut collatio irrita de claretur tanquam facta non habente potestatem. Conferunt huc, quæ docet Bart. in l. Si expressim. n. 2. & 7. ff. hoc tit.

CAPITULUM II.

Inter.

PARAPHRASIS.

Abbas S. Apollinaris interposuit appellationem ab Archiepiscopo Rhemensi super omni causa, quæ alioquin coram ipso moueri potest. Hanc appellationem Alex. III. admittendam non esse censet, sed Abbatem ita appellantem arguit. Doctrina huius Capituli intelligetur infra in c. Consulnuit. 18. hoc tit.

CAPITVLVM III.

Ad nostram.

PARAPHRASIS.

Alexand. III. scribit ad Abbatem S. Petri,

appellationis remedium non ideo inventum esse, vt Religioso ab ordinis sui obseruantia exorbitanti patrocinium nequitie adferat; quare non obstante, quod aliquis suorum subditorum appellari, nihilominus Abbatem juxta regulæ prescriptum & Ordinis institutionem corrige & emendare debere.

S V M M A R I V M.

1. Appellatio instituta est pro iniuste grauatis, ideoque in innocentia subsidium, non malitia patrocinium adhibenda.
2. Correctio Religiosi secundum Ordinis Regulam pertinet ad solum Prelatum Regularem, Conventu non requiritur.
3. Episcopus tamen erga non exemptos potest supplerre negligentiam Prelati.
4. A correctione Regularis Discipline non admittitur appellatio.
5. Nisi Prelatus aut Visitator procedendo per modum paterna correctionis ac penitentiae in corrigendo modum excedat, & tunc appellatio deuolutum non sufficiunt effectum parit.
6. Si alteruter horum in forma judicij procedit, ante sententiam definitiuvam appellatio (præsertim in causis visitationis & correctionis) non est recipienda.
7. Limitatur; nisi grauamen inferatur, quod per appellationem à sententia definitiva reparari non potest.
Post sententiam definitiuvam recipitur appellatio, qua tamen etiam in boc causa tantum parit effectum deuolutum.
8. Regula canonica est: Appellatio in causa correctionis propter disciplinam regularem, vel Ecclesiasticam seruandam, admittenda non est, nisi modus excedatur.
9. Neque contravirramque illarum audiendi Clerici, vel Religiosi obijcentes prescriptionem.

Not. I. Ex fine, ob quem res instituta est, colligendum, num eius usus permisus sit nec ne, quare cùm appellatio pro iniuste grauatis, ideoque in innocentia subsidium inuenta & instituta sit, non debet in patro-

patrocinium iniquitatis ac malitiæ deseruit.
e. Cum speciali. §. Però. hoc tit.

Not. II. Correctio Religiosi secundum ordinis regulam pertinet ad solum Prælatum Regularem, Conuentu non requisito, ita colligitur ex hoc tituli huius cap. Quando nulla cōventū mentio sit, & notat Abb. n. 2. Capra. n. 7. Verū Episcopus Clericos suos corrigerē non debet non adhibito Capituli consilio. e. Episcopus. 6. causa 15. q. 7. Præterquam si maiorem & independentem à Capitulo corrigendi potestatem præscriperit. 6. 3. de consuet. & monet hic Abb. & Tolosanus de appellationibus. l. 2. c. 10. n. 9. His addē, tamētli potestas corrigerē Religiosos, sit in regulari Prælato, tamē Episcopum erga non exenptos, supplere posse negligentiam Prælati. e. Quanto. 7. c. irrefragabili. 13. de off. Ordinarij. Quare dici solet, quod correctio Monachi secundum Regulam primo loco pertinet ad Abbatem.

Not. III. A correctione, quæ regularis disciplinæ causa sit, non admittitur appellatio. e. Reprehensibili. 26. de off. Ordinarij. Idēmque sentiendum de Clericis sacerdotalibus, quod contra disciplinam Ecclesiasticam in visitationibus appellare non debent. cit. e. Reprehensibili. e. Licet. 12. de off. Ordinarij. & in Trid. Sess. 13. c. 1. de reformat. & Sess. 22. de reform. simili ratione apud Romanos à Censorum correctione seu censura prouocari non poterat, cūm ea nec infamiam aliquam irrogaret, sicuti ex Cicer. pro Client. testatur Tolos. cit. c. 10. n. 5.

Excipe, nisi Prælatus aut Visitator in corrigendo modum excedat contra c. Irrefragabili. cit. hoc enim casu appellatio admitti debet. cit. e. Licet. & e. De priore. 31. hoc tit. cūm Prælatus potestate sua abutatur non minus, quam executor, si limites conamissionis excedat. c. Quod ad. 15. de sent. & rejud.

Pro maiori huius rei intellectu distingue: vel Prælatus, aut Visitator procedit in forma judicii, vel per modum paternæ correctionis ac penitentia. Hoc casu posteriore non potest appellari, nisi modum excedat,

v.g. si ob lenissimam causam subditum torqueat, in carcere detineat, hoc casu aiunt Bald. & Alexand. de Neu. hic n. 5. quod Monachus ex Monasterio conquerēdi causa fugere possit, veruntamen in hoc ipso casu appellatio non parit effectum suspensivū, sed tantum devolutivum, id est non obstante appellatione Prælatus aut Visitator cognoscere potest de prætenso correctio- nis excessu, iuxta Trident. sess. 24. c. 10. de re- form. & annotauit Barbosa de off. Episcopi. p. 3. alleg. 72. n. 32. In priore autem casu refert, num sententia definitua lata sit, nec ne, nam ante sententiam definitiū appellatio, præ- certim in causis visitationis & correctionis recipi non debet, cit. sess. 13. c. 1.

Limita, nisi grauamen inferatur, quod per appellationem à sententia definitua repa- rari non potest. v.g. incarceratio velexcom- municatio, sicuti docet Nanarr. consil. 2. de appell. edit. 2. Post sententiam definitiū appellari potest, ita tamen ut non pariat ef- fectum suspensivum executionis, siue ut ni- hilominus sententia executioni mandari queat, vt colligitur ex Trid. sess. 22. c. 1. de re- form. & sess. 24. c. 10. Et tradit Barbosa los- cit. Paulus Piasco. in praxi p. 2. c. 3. a. 8. num. 6. nam Regula Canon. est, quod appellatio in causa correctionis propter disciplinam Re- gularem vel Ecclesiasticam seruandam ad- mittenda non sit, nisi modus excedatur cit. cap. Licet. & cit. cap. De priore. h.t. Quod au- tem modus excedatur, id non præsumitur, id est allegari debet & coram Iudice ap- pellationis probari.

His addendum, quod contra disciplinam & correctionem Ecclesiasticam Clerici non audiantur obijcentes præscriptionem, si- cuti Abbas hic monet in fine Capituli; mul- to minus Religiosi audiendi sunt, si præscri- pisse se velint adversus disciplinam Regu- larem, cūm jugum obedientia, & Regu- la, quam professi sunt, abiicere nunquam possint.

* * *

sss 2

CAPIT.